

Pravčas sem prav na tem mestu napisal prispevek za naslovno Nacionalna varnost kot temelj državnosti, kjer sem obravnaval probleme, ki jih imamo v Republiki Sloveniji z dojemanjem pomena nacionalne varnosti kot enega izmed ključnih orodij za zagotavljanje nacionalnih strateških interesov. Ni preteklo prav veliko časa, ko se je to nerazumevanje pokazalo v najbolj negativni obliki, ki bo dolgoročno verjetno imela nepopravljive posledice, to je izgube dela nacionalnega ozemlja. To pa je v vsakem obdobju zgodovine, ne glede na nacionalno okolje, predstavljalo največjo izgubo in neupstevljivi posegi na razmerju prijateljskih držav. Strinjati se je treba s pozivi uradni politiki, da zdaj ni čas za medsebojno politično obračunavanje znotraj Slovenije, iskanje grešnih kozlov in predvsem ne za radikalne posege v organizacijo in delovanje ključnih državnih institucij, kot so ministrstvo za zunanje zadeve ali obveščevalno-varnostna skupnost, ampak je treba delovati z vsemi skupnimi močmi za zagotovitev postavljenih nacionalnih interesov.

Trije procesi

Na tem mestu pa kljub navedenemu želim prikazati kratko analizo dejavnikov, ki so pripeljali do tega nesrečnega primera, ki pa ga lahko dojamemo samo kot vrh ledene gore problemov neustrezne uredjenosti in neustreznega razumevanja nacionalnega varnostnega sistema in njegove vloge pri zagotavljanju interesov Republike Slovenije. Nikakor se namreč ne moremo strinjati s trditvami, da gre v tem primeru samo za nizko varnostno zavedanje in varnostno sporno dejanje dotične javne uslužbenke na ministrstvu za zunanje zadeve ali slovenskega predstavnika na arbitražnem sodišču, ki bo imelo drastične posledice pri zagotavljanju strateških interesov Republike Slovenije. Gre namreč za veliko sistemsko težavo, ki je razkrila celoten problem nizkega varnostnega zavedanja slovenske družbe in še posebno državnih uslužbenec, ki opravljajo ključne funkcije v delovanju naše države.

Neustrezno razumevanje pomena nacionalne varnosti izhaja že iz obdobja vzpostavljanja naše nove države, kjer se je zelo hitro uveljavilo mnenje in občutek, da smo lastno državo dobili z veliko lahkotno brez večjih zbrtev in bistvenega nacionalnega odrekanja. Skozi to pa so se zelo hitro vzpostavili trije bistveni procesi, ki so sami po sebi in v svojem seštevkju privedli do trenutnega zelo resnega stanja.

Prvi proces je povezan s političnimi strukturami, ki so obve-

ščevalno-varnostne službe brez oklevanja vedno znova uporabile ali zlorabile za zagotavljanje svojih ozkih interesov, v določenih obdobjih so izvajale velike kadrovske pretrese v teh službah, konstantno pa vse vlade brez izjeme temu področju sistemsko niso namenile ustrezne pozornosti. To se je izražalo v tako imenovanem »sistemskem hiranju« obveščevalno-varnostnih služb in sistemu nacionalne varnosti kot celote. Drobljenje strokovnih resursov v različnih službah, ki jih, po mnenju avtorja, Republika Slovenija ne potrebuje v tako razvejani obliki, je bil del učinkovitega scenarija, kako tem službam vzeti ustrezno zmožnost operativnega delovanja in visoke strokovnosti. Kadrovske, finančne in organizacijske redukcije se v takih delikatnih sistemih občutijo zelo hitro in jih je nemogoče čez noč povrniti v stanje ustrezne učinkovitosti. Slovenska politika, kljub sprejetju nekaj deklarativnih aktov, kot je Strategija o nacionalni varnosti, tem službam nikoli ni znala dati jasne vloge in usmeritev, kaj od teh služb pričakuje in kako naj te službe služijo kot orodje pri zagotavljanju ustreznih informacij in podatkov za sprejemanje strateških odločitev pri upravljanju države. S kadrovskega vidika in zmanjševanjem moči stroke danes obveščevalno-varnostne službe niso v položaju, da lahko bistveno vplivajo na odločitve vladajoče politike, kaj šele, da jih zelo jasno opozarjajo na nepravilnosti in nedoslednosti ter posledice, ki bodo nastale kot rezultat neustreznih ravnanj ključnih predstavnikov vsakokratne vladajoče elite. Izjava g. Branka Grimsa, predsednika Komisije za nadzor nad delovanjem obveščevalno-varnostnih služb, da so le-te opozarjale na nevarnosti odtekanja informacij, zato teh služb nikakor ne odvežejo dela odgovornosti, da se je ta deviantni pojav sploh zgodil in da ga niso bile sposobne skupaj s policijo preprečiti, tudi za ceno uvedbe primera kazenskega pregona uslužbenec, ki niso upoštevali predpisanih ukrepov pri varovanju ključnih podatkov in informacij.

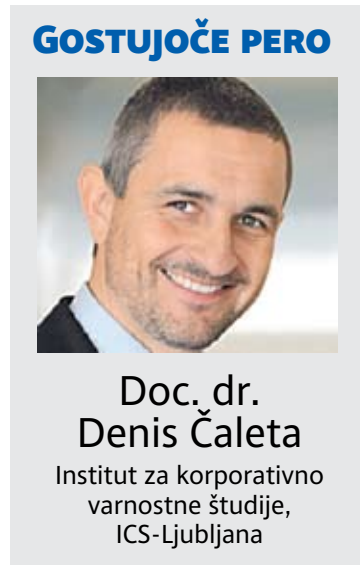
Drugi proces, ki je zelo tesno povezan s prvim, je povezan z delovanjem celotne državne uprave, kjer je varnostno zavedanje zaposlenih na katastrofalno nizki ravni. Varnostna kultura je že v svojem bistvu relativno dolgotrajen proces, predvsem kadar govorimo o njenem spreminjanju. Ker se je državna uprava v času po osamosvojitvi Republike Slovenije nekako na novo vzpostavljala, so novi zaposleni prihajali v okolje, kjer je bila varnost in s tem povezana varnostna kultura obrobna stvar. Organizacijsko okolje državne uprave temu procesu nikoli ni namenjalo bistvene pozor-

nosti, čeprav gre za enega ključnih procesov, ki so pomembni za učinkovito delovanje slovenske države. Odtekanje informacij, neustrezno javno komuniciranje, razkrivanje tajnih podat-

Nizko varnostno zavedanje celotne družbe

Nauki afere Pirangate Nacionalna varnost in naše nerazumevanje mednarodnih odnosov

kov so bili redna folklorja, ki je bila prisotna na najvišjih funkcijah državne uprave. Po vsem tem težko pričakujemo, da bodo imeli ob ta-

Doc. dr. Denis Čaleta
Institut za korporativno varnostne študije, ICS-Ljubljana

kih zgledih in odsotnosti sankcioniranja teh neustreznih varnostnih dejanj ostali zaposleni v strukturi državne uprave kaj drugačen odnos do varnostne kulture. Če v ta okvir dodamo še zmanjševanje moči ključnih služb nacionalno-varnostnega sistema, ni bilo potrebnih nosilcev strokovne moči, ki bi z argumenti pritisnili na sedanjost, da bi začela stanje na področju dvigovanja varnostne kulture v drugih segmentih državne uprave ustrezno urejati.

Tretji proces pa je najširše obsegajoč in pomeni splošno varnostno zavedanje v slovenski družbi. V družbi se je ustvarilo stanje apatičnosti, ki med drugim tudi zavedanje o pomenu varnosti potiska na popolno obrobje pomembnih vrednot posameznika in s tem posledično celotne družbe. Ustvarjeno je lažno prepričanje, da je Slovenija varna država, kjer se nam razen prometne nezgode in mogoče še kakšnega vploma ne more zgoditi nič omembe vrednega. Da kot posamezniki na celotno družbeno dogajanje nimamo nikakršnega učinka, pa je tako ali tako splošno družbeno prepričanje, ki je že skoraj zakoreninjeno v podzavesti posameznikov v tej družbeni skupnosti. Vse to se izraža tudi v popolni odsotnosti varnostnih vsebin iz vseh izobraževalnih programov šolanja, od najnižjih oblik pa vse do podiplomskega izobraževanja. Razen redkih izjem in ozko zastavljenih vsebin tega področja skoraj ne zaznamo v internih usposabljalnih organih državne uprave. Nekaj malega je mogoče zaslediti pri usposabljalnih na področju varovanja tajnih podatkov, pa še to je postala bolj rutinska, namenjena sama sebi in birokratski zadostitvi zakonsko opredeljenih zahtev. Če k temu dodamo še nenehno preprečevanje političnih struktur, da živimo v idealnem svetu, kjer so naši interesi večinoma upoštevani med partnerji, se nam ni treba čuditi, da temu »idealnemu svetu« verjamejo celo vodilni politiki. Kaj je potem mogoče pričakovati od družbe in njenih posameznikov, ki so zazrti predvsem v zadovoljevanje potrošniških potreb, brez prave želje dojemati realnost tega kompleksnega mednarodnega okolja, kjer veljajo modeli zagotavljanja zelo egoističnih nacionalnih interesov posameznih držav in posledično tudi političnih kapitalskih spreg, utelešenih v velikih korporacijah.

Nauk: Upoštevatvi ukrepe!
Poskušajmo odmisliati nacionalno bolečino, ki nas prevema ob nesposobnosti učinkovitega upravljanja naše lastne države in analizirajmo nauk, ki smo ga prejeli v tem konkretnem primeru. V vladajoči politiki Republike Hrvaške je že dolgo zasidrano

bodo še z dolgimi nosovi, ker tudi nagrad ni od nikoder (blogi). Golica TV opozarja gledalce, da minute pogovora pač stanejo, ne povedo pa, da lahko »avtomat« šteje pogovore vsakih 30 sekund, tako da lahko v eni minuti plačaš dvakratni znesek. Če bom s tem opozorilom pomagal le nekaj upokojencem, ki so morda navdušeni nad programom te televizije, potem sem svoj namen dosegel. Račun za neopravljen pogovor bom Telemachu plačal šele, ko v Sloveniji ne bo več nobene možnosti za pritožbo.

Slavko Škofec
Brežje 68, Brezje

»Hitra« pošta
Če v petek v Zasavje pošljete svojcem telegram, le kakšen kilometer od glavne ceste, da je npr. premislil sorodnik, in svojcev v ponedeljek ne bo na pogreb, ne zamerite jim, saj do ponedeljka telegrama še niso prejeli. Če ste v petek čakali po hitri pošti nujna zdravila, ki jih potrebujete takoj, vedite, pred ponedeljkom ne bo nič!

Takšno urgentno pošiljko sem pričakovala v petek, 17. julija, oddano ob 11.45 z veterinarske klinike v Ljubljani. Celo popoldne sem kličala na spletno stran sledenja pošiljke, prepisovala nesmiselno nakracana gesla: info nespremenjena, pošiljka je na pošti v Ljubljani. Telefona zvečer niso dvigavali. Zjutraj na tej strani še vedno isto piše. Pokličem in izvem: pošiljka je dostavljena na pošto Gabrovka, ki je od mene oddaljena 15 km (Litija je 12 km, Zgorjeje 8 km). Iz pošte v Gabrovki ob sobotah pošiljka ne more naprej, pa tudi telegrami in časopisi ne, ker so jim uknili poštarja. Tako lahko pošiljko pričakujem

spoznanje, da je postopek pred arbitražnim sodiščem zanje najslabša mogoča rešitev mejnega problema in da najverjetneje ne bodo dosegli postavljenih nacionalnih ciljev. Z angažiranjem vseh mehanizmov, ki jih ima država in med katero sodijo tudi obveščevalno-varnostne službe, je sama ali s tujo pomočjo izvedla klasično obveščevalno operacijo na ključne subjekte na nasprotni strani. Z neupoštevanjem osnovnih varnostnih ukrepov smo jim na slovenski strani močno olajšali njihovo nalogo. Že z osnovnim upoštevanjem predpisanih varnostnih ukrepov pri izvajanju komuniciranja med ključnimi subjekti v tem procesu, ki je nacionalnega interesa za Republiko Slovenijo, bi z gotovostjo v celoti preprečili situacijo, ki je Republiki Hrvaški dala možnost, da prevzame pobudo in začne agresivno uveljavljati svoj osnovni cilj, in sicer odstopa od zanje neuspešnega arbitražnega postopka. Nerazumno inferioren odnos ključnih varnostnih struktur, ki niso izvajale ustreznega ščitenja teh ključnih oseb in procesov v tej zadevi, se zdi nerazumljiv in meče slabo luč na njihovo strokovnost.

Seveda se nam upravičeno postavlja vprašanje, kako naprej, da nas prihodnje lekcije, ki jim bomo priča, ne bodo udarile tako drastično, kot nas bo verjetno doletelo v tem primeru. Z vsemi močmi in enotno je namreč treba podpreti trenutno vladajočo, da reši, kar se še da rešiti, vezano na dokončanje arbitražnega postopka. Seveda lahko samo upamo, da še vedno ugodno za Republiko Slovenijo. V tem obdobju pa mora celoten obveščevalno-varnostni aparat dobiti jasne odgovore, kdo, kje in kako je izvedel obveščevalno operacijo prestražanja pogovorov slovenskih uradnikov. V vsakem primeru mora biti ta aktivnost skrbno koordinirana in zbrani zadostni dokazi, da bo uradna politika jasno pokazala na krvice in v primeru potrditve trenutnih utemeljenih sumov hrvaški strani dala zelo jasno diplomatsko sporočilo, da ne bo tolerirala takih aktivnosti od »partnerskih« držav. Seveda vsi upamo, da se ne bo potrdilo najtemnejših scenarij, ki se je nekako tudi nakazoval v različnih informacijah v javnosti, in sicer da je Hrvaška te podatke pridobila v sodelovanju z obveščevalno službo tretje države ali da so bile informacije posredovane iz slovenskih virov. Ukrepi, ki bodo sledili poznejšemu ugotavljanju odgovornosti, pa morajo biti drastični, kar pomeni, da v primeru take katastrofalne škode ne bo dovolj samo odstop s položaja, temveč bo treba jasno sprejeti tudi pravne in kazenske posledice. Vsekakor pa ustrezna reorganizacija nacionalno-varnostnega sistema in nasploh zagotavljanja dvigovanja varnostnega zavedanja v državni upravi ter s tem posledično tudi v slovenski družbi kar kliče po resnosti pristopa.

Prispevek je mnenje avtorja in ne izraža nujno stališča uredništva.

POVEZANE VSEBINE
delo.si/mnenja

Prijateljska špijonaža

Zaplet z arbitražo ima vsaj eno dobro plat: odnosi med državama bi zdaj končno lahko postali iskreni, razmerje moči pa zdaj evidentno bolj ustreza realnosti. Politiki namreč vse preradi zavajajo volivce o prijateljstvu med narodoma, o kulturni, ekonomski, politični, etnični ... povezanosti, o tem, da smo bratje po krvi.

Afera razgalja asimetrično prijateljstvo: na eni strani sveto preproščino, naivnost in gospodinjstvo razpoložen čvek o tem, kako bi bilo mogoče na večerji po cicibanksko pregovoriti kakega arbitra v slovensko »korist«, na drugi strani vrhunsko sofisticirana špijonaža in ofenzivna strategija, ki se je ne bi sramovali niti v Pentagonu ali filmih o Jamesu Bondu. Naj stane kar hoče. Namen posvečuje sredstvo. Zdjaj so karte na mizi. Če afere ne bi bilo, bi si Hrvti že kaj izmislili, da ne bi upoštevali arbitražne odločitve. Zakaj bi jo? Saj niso spoštovali še nobenega dogovora! Kolikokrat so alpske Hrvatce že peljali železje čez vodo, izid pa je bil vedno ta, da so se Janezi potem kregali, se obtoževali med sabo in se jim po drugi strani še naprej prilizovali. Če je to prijateljstvo, potem vam bomo to delali še naprej. Slovenci s Hrvti ne znamo. Ni znal Joras, ni znal Starman, niso znali Bavčar, Peterle in brata Podobnik, niti Drnovšek

ne Rupel in Rop, ne Janša in Bajuk, ne Pahor ne Cerar ne Erjavec ... Slovenska diplomacija je že četrto stoletja tako polna sama sebe in hkrati hlapčevska. Zakaj bi jo? Saj niso spoštovali še nobenega dogovora! Kolikokrat so alpske Hrvatce že peljali železje čez vodo, izid pa je bil vedno ta, da so se Janezi potem kregali, se obtoževali med sabo in se jim po drugi strani še naprej prilizovali. Če je to prijateljstvo, potem vam bomo to delali še naprej. Slovenci s Hrvti ne znamo. Ni znal Joras, ni znal Starman, niso znali Bavčar, Peterle in brata Podobnik, niti Drnovšek

ne Rupel in Rop, ne Janša in Bajuk, ne Pahor ne Cerar ne Erjavec ... Slovenska diplomacija je že četrto stoletja tako polna sama sebe in hkrati hlapčevska. Zakaj bi jo? Saj niso spoštovali še nobenega dogovora! Kolikokrat so alpske Hrvatce že peljali železje čez vodo, izid pa je bil vedno ta, da so se Janezi potem kregali, se obtoževali med sabo in se jim po drugi strani še naprej prilizovali. Če je to prijateljstvo, potem vam bomo to delali še naprej. Slovenci s Hrvti ne znamo. Ni znal Joras, ni znal Starman, niso znali Bavčar, Peterle in brata Podobnik, niti Drnovšek

ne Rupel in Rop, ne Janša in Bajuk, ne Pahor ne Cerar ne Erjavec ... Slovenska diplomacija je že četrto stoletja tako polna sama sebe in hkrati hlapčevska. Zakaj bi jo? Saj niso spoštovali še nobenega dogovora! Kolikokrat so alpske Hrvatce že peljali železje čez vodo, izid pa je bil vedno ta, da so se Janezi potem kregali, se obtoževali med sabo in se jim po drugi strani še naprej prilizovali. Če je to prijateljstvo, potem vam bomo to delali še naprej. Slovenci s Hrvti ne znamo. Ni znal Joras, ni znal Starman, niso znali Bavčar, Peterle in brata Podobnik, niti Drnovšek

ne Rupel in Rop, ne Janša in Bajuk, ne Pahor ne Cerar ne Erjavec ... Slovenska diplomacija je že četrto stoletja tako polna sama sebe in hkrati hlapčevska. Zakaj bi jo? Saj niso spoštovali še nobenega dogovora! Kolikokrat so alpske Hrvatce že peljali železje čez vodo, izid pa je bil vedno ta, da so se Janezi potem kregali, se obtoževali med sabo in se jim po drugi strani še naprej prilizovali. Če je to prijateljstvo, potem vam bomo to delali še naprej. Slovenci s Hrvti ne znamo. Ni znal Joras, ni znal Starman, niso znali Bavčar, Peterle in brata Podobnik, niti Drnovšek

ne Rupel in Rop, ne Janša in Bajuk, ne Pahor ne Cerar ne Erjavec ... Slovenska diplomacija je že četrto stoletja tako polna sama sebe in hkrati hlapčevska. Zakaj bi jo? Saj niso spoštovali še nobenega dogovora! Kolikokrat so alpske Hrvatce že peljali železje čez vodo, izid pa je bil vedno ta, da so se Janezi potem kregali, se obtoževali med sabo in se jim po drugi strani še naprej prilizovali. Če je to prijateljstvo, potem vam bomo to delali še naprej. Slovenci s Hrvti ne znamo. Ni znal Joras, ni znal Starman, niso znali Bavčar, Peterle in brata Podobnik, niti Drnovšek

ne Rupel in Rop, ne Janša in Bajuk, ne Pahor ne Cerar ne Erjavec ... Slovenska diplomacija je že četrto stoletja tako polna sama sebe in hkrati hlapčevska. Zakaj bi jo? Saj niso spoštovali še nobenega dogovora! Kolikokrat so alpske Hrvatce že peljali železje čez vodo, izid pa je bil vedno ta, da so se Janezi potem kregali, se obtoževali med sabo in se jim po drugi strani še naprej prilizovali. Če je to prijateljstvo, potem vam bomo to delali še naprej. Slovenci s Hrvti ne znamo. Ni znal Joras, ni znal Starman, niso znali Bavčar, Peterle in brata Podobnik, niti Drnovšek

ne Rupel in Rop, ne Janša in Bajuk, ne Pahor ne Cerar ne Erjavec ... Slovenska diplomacija je že četrto stoletja tako polna sama sebe in hkrati hlapčevska. Zakaj bi jo? Saj niso spoštovali še nobenega dogovora! Kolikokrat so alpske Hrvatce že peljali železje čez vodo, izid pa je bil vedno ta, da so se Janezi potem kregali, se obtoževali med sabo in se jim po drugi strani še naprej prilizovali. Če je to prijateljstvo, potem vam bomo to delali še naprej. Slovenci s Hrvti ne znamo. Ni znal Joras, ni znal Starman, niso znali Bavčar, Peterle in brata Podobnik, niti Drnovšek

ne Rupel in Rop, ne Janša in Bajuk, ne Pahor ne Cerar ne Erjavec ... Slovenska diplomacija je že četrto stoletja tako polna sama sebe in hkrati hlapčevska. Zakaj bi jo? Saj niso spoštovali še nobenega dogovora! Kolikokrat so alpske Hrvatce že peljali železje čez vodo, izid pa je bil vedno ta, da so se Janezi potem kregali, se obtoževali med sabo in se jim po drugi strani še naprej prilizovali. Če je to prijateljstvo, potem vam bomo to delali še naprej. Slovenci s Hrvti ne znamo. Ni znal Joras, ni znal Starman, niso znali Bavčar, Peterle in brata Podobnik, niti Drnovšek

ne Rupel in Rop, ne Janša in Bajuk, ne Pahor ne Cerar ne Erjavec ... Slovenska diplomacija je že četrto stoletja tako polna sama sebe in hkrati hlapčevska. Zakaj bi jo? Saj niso spoštovali še nobenega dogovora! Kolikokrat so alpske Hrvatce že peljali železje čez vodo, izid pa je bil vedno ta, da so se Janezi potem kregali, se obtoževali med sabo in se jim po drugi strani še naprej prilizovali. Če je to prijateljstvo, potem vam bomo to delali še naprej. Slovenci s Hrvti ne znamo. Ni znal Joras, ni znal Starman, niso znali Bavčar, Peterle in brata Podobnik, niti Drnovšek

ne Rupel in Rop, ne Janša in Bajuk, ne Pahor ne Cerar ne Erjavec ... Slovenska diplomacija je že četrto stoletja tako polna sama sebe in hkrati hlapčevska. Zakaj bi jo? Saj niso spoštovali še nobenega dogovora! Kolikokrat so alpske Hrvatce že peljali železje čez vodo, izid pa je bil vedno ta, da so se Janezi potem kregali, se obtoževali med sabo in se jim po drugi strani še naprej prilizovali. Če je to prijateljstvo, potem vam bomo to delali še naprej. Slovenci s Hrvti ne znamo. Ni znal Joras, ni znal Starman, niso znali Bavčar, Peterle in brata Podobnik, niti Drnovšek

ne Rupel in Rop, ne Janša in Bajuk, ne Pahor ne Cerar ne Erjavec ... Slovenska diplomacija je že četrto stoletja tako polna sama sebe in hkrati hlapčevska. Zakaj bi jo? Saj niso spoštovali še nobenega dogovora! Kolikokrat so alpske Hrvatce že peljali železje čez vodo, izid pa je bil vedno ta, da so se Janezi potem kregali, se obtoževali med sabo in se jim po drugi strani še naprej prilizovali. Če je to prijateljstvo, potem vam bomo to delali še naprej. Slovenci s Hrvti ne znamo. Ni znal Joras, ni znal Starman, niso znali Bavčar, Peterle in brata Podobnik, niti Drnovšek

ne Rupel in Rop, ne Janša in Bajuk, ne Pahor ne Cerar ne Erjavec ... Slovenska diplomacija je že četrto stoletja tako polna sama sebe in hkrati hlapčevska. Zakaj bi jo? Saj niso spoštovali še nobenega dogovora! Kolikokrat so alpske Hrvatce že peljali železje čez vodo, izid pa je bil vedno ta, da so se Janezi potem kregali, se obtoževali med sabo in se jim po drugi strani še naprej prilizovali. Če je to prijateljstvo, potem vam bomo to delali še naprej. Slovenci s Hrvti ne znamo. Ni znal Joras, ni znal Starman, niso znali Bavčar, Peterle in brata Podobnik, niti Drnovšek

ne Rupel in Rop, ne Janša in Bajuk, ne Pahor ne Cerar ne Erjavec ... Slovenska diplomacija je že četrto stoletja tako polna sama sebe in hkrati hlapčevska. Zakaj bi jo? Saj niso spoštovali še nobenega dogovora! Kolikokrat so alpske Hrvatce že peljali železje čez vodo, izid pa je bil vedno ta, da so se Janezi potem kregali, se obtoževali med sabo in se jim po drugi strani še naprej prilizovali. Če je to prijateljstvo, potem vam bomo to delali še naprej. Slovenci s Hrvti ne znamo. Ni znal Joras, ni znal Starman, niso znali Bavčar, Peterle in brata Podobnik, niti Drnovšek

ne Rupel in Rop, ne Janša in Bajuk, ne Pahor ne Cerar ne Erjavec ... Slovenska diplomacija je že četrto stoletja tako polna sama sebe in hkrati hlapčevska. Zakaj bi jo? Saj niso spoštovali še nobenega dogovora! Kolikokrat so alpske Hrvatce že peljali železje čez vodo, izid pa je bil vedno ta, da so se Janezi potem kregali, se obtoževali med sabo in se jim po drugi strani še naprej prilizovali. Če je to prijateljstvo, potem vam bomo to delali še naprej. Slovenci s Hrvti ne znamo. Ni znal Joras, ni znal Starman, niso znali Bavčar, Peterle in brata Podobnik, niti Drnovšek

ne Rupel in Rop, ne Janša in Bajuk, ne Pahor ne Cerar ne Erjavec ... Slovenska diplomacija je že četrto stoletja tako polna sama sebe in hkrati hlapčevska. Zakaj bi jo? Saj niso spoštovali še nobenega dogovora! Kolikokrat so alpske Hrvatce že peljali železje čez vodo, izid pa je bil vedno ta, da so se Janezi potem kregali, se obtoževali med sabo in se jim po drugi strani še naprej prilizovali. Če je to prijateljstvo, potem vam bomo to delali še naprej. Slovenci s Hrvti ne znamo. Ni znal Joras, ni znal Starman, niso znali Bavčar, Peterle in brata Podobnik, niti Drnovšek

ne Rupel in Rop, ne Janša in Bajuk, ne Pahor ne Cerar ne Erjavec ... Slovenska diplomacija je že četrto stoletja tako polna sama sebe in hkrati hlapčevska. Zakaj bi jo? Saj niso spoštovali še nobenega dogovora! Kolikokrat so alpske Hrvatce že peljali železje čez vodo, izid pa je bil vedno ta, da so se Janezi potem kregali, se obtoževali med sabo in se jim po drugi strani še naprej prilizovali. Če je to prijateljstvo, potem vam bomo to delali še naprej. Slovenci s Hrvti ne znamo. Ni znal Joras, ni znal Starman, niso znali Bavčar, Peterle in brata Podobnik, niti Drnovšek

ne Rupel in Rop, ne Janša in Bajuk, ne Pahor ne Cerar ne Erjavec ... Slovenska diplomacija je že četrto stoletja tako polna sama sebe in hkrati hlapčevska. Zakaj bi jo? Saj niso spoštovali še nobenega dogovora! Kolikokrat so alpske Hrvatce že peljali železje čez vodo, izid pa je bil vedno ta, da so se Janezi potem kregali, se obtoževali med sabo in se jim po drugi strani še naprej prilizovali. Če je to prijateljstvo, potem vam bomo to delali še naprej. Slovenci s Hrvti ne znamo. Ni znal Joras, ni znal Starman, niso znali Bavčar, Peterle in brata Podobnik, niti Drnovšek

ne Rupel in Rop, ne Janša in Bajuk, ne Pahor ne Cerar ne Erjavec ... Slovenska diplomacija je že četrto stoletja tako polna sama sebe in hkrati hlapčevska. Zakaj bi jo? Saj niso spoštovali še nobenega dogovora! Kolikokrat so alpske Hrvatce že peljali železje čez vodo, izid pa je bil vedno ta, da so se Janezi potem kregali, se obtoževali med sabo in se jim po drugi strani še naprej prilizovali. Če je to prijateljstvo, potem vam bomo to delali še naprej. Slovenci s Hrvti ne znamo. Ni znal Joras, ni znal Starman, niso znali Bavčar, Peterle in brata Podobnik, niti Drnovšek

ne Rupel in Rop, ne Janša in Bajuk, ne Pahor ne Cerar ne Erjavec ... Slovenska diplomacija je že četrto stoletja tako polna sama sebe in hkrati hlapčevska. Zakaj bi jo? Saj niso spoštovali še nobenega dogovora! Kolikokrat so alpske Hrvatce že peljali železje čez vodo, izid pa je bil vedno ta, da so se Janezi potem kregali, se obtoževali med sabo in se jim po drugi strani še naprej prilizovali. Če je to prijateljstvo, potem vam bomo to delali še naprej. Slovenci s Hrvti ne znamo. Ni znal Joras, ni znal Starman, niso znali Bavčar, Peterle in brata Podobnik, niti Drnovšek

ne Rupel in Rop, ne Janša in Bajuk, ne Pahor ne Cerar ne Erjavec ... Slovenska diplomacija je že četrto stoletja tako polna sama sebe in hkrati hlapčevska. Zakaj bi jo? Saj niso spoštovali še nobenega dogovora! Kolikokrat so alpske Hrvatce že peljali železje čez vodo, izid pa je bil vedno ta, da so se Janezi potem kregali, se obtoževali med sabo in se jim po drugi strani še naprej prilizovali. Če je to prijateljstvo, potem vam bomo to delali še naprej. Slovenci s Hrvti ne znamo. Ni znal Joras, ni znal Starman, niso znali Bavčar, Peterle in brata Podobnik, niti Drnovšek

ne Rupel in Rop, ne Janša in Bajuk, ne Pahor ne Cerar ne Erjavec ... Slovenska diplomacija je že četrto stoletja tako polna sama sebe in hkrati hlapčevska. Zakaj bi jo? Saj niso spoštovali še nobenega dogovora! Kolikokrat so alpske Hrvatce že peljali železje čez vodo, izid pa je bil vedno ta, da so se Janezi potem kregali, se obtoževali med sabo in se jim po drugi strani še naprej prilizovali. Če je to prijateljstvo, potem vam bomo to delali še naprej. Slovenci s Hrvti ne znamo. Ni znal Joras, ni znal Starman, niso znali Bavčar, Peterle in brata Podobnik, niti Drnovšek

ne Rupel in Rop, ne Janša in Bajuk, ne Pahor ne Cerar ne Erjavec ... Slovenska diplomacija je že četrto stoletja tako polna sama sebe in hkrati hlapčevska. Zakaj bi jo? Saj niso spoštovali še nobenega dogovora! Kolikokrat so alpske Hrvatce že peljali železje čez vodo, izid pa je bil vedno ta, da so se Janezi potem kregali, se obtoževali med sabo in se jim po drugi strani še naprej prilizovali. Če je to prijateljstvo, potem vam bomo to delali še naprej. Slovenci s Hrvti ne znamo. Ni znal Joras, ni znal Starman, niso znali Bavčar, Peterle in brata Podobnik, niti Drnovšek

ne Rupel in Rop, ne Janša in Bajuk, ne Pahor ne Cerar ne Erjavec ... Slovenska diplomacija je že četrto stoletja tako polna sama sebe in hkrati hlapčevska. Zakaj bi jo? Saj niso spoštovali še nobenega dogovora! Kolikokrat so alpske Hrvatce že peljali železje čez vodo, izid pa je bil vedno ta, da so se Janezi potem kregali, se obtoževali med sabo in se jim po drugi strani še naprej prilizovali. Če je to prijateljstvo, potem vam bomo to delali še naprej. Slovenci s Hrvti ne znamo. Ni znal Joras, ni znal Starman, niso znali Bavčar, Peterle in brata Podobnik, niti Drnovšek

ne Rupel in Rop, ne Janša in Bajuk, ne Pahor ne Cerar ne Erjavec ... Slovenska diplomacija je že četrto stoletja tako polna sama sebe in hkrati hlapčevska. Zakaj bi jo? Saj niso spoštovali še nobenega dogovora! Kolikokrat so alpske Hrvatce že peljali železje čez vodo, izid pa je bil vedno ta, da so se Janezi potem kregali, se obtoževali med sabo in se jim po drugi strani še naprej prilizovali. Če je to prijateljstvo, potem vam bomo to delali še naprej. Slovenci s Hrvti ne znamo. Ni znal Joras, ni znal Starman, niso znali Bavčar, Peterle in brata Podobnik, niti Drnovšek

ne Rupel in Rop, ne Janša in Bajuk, ne Pahor ne Cerar ne Erjavec ... Slovenska diplomacija je že četrto stoletja tako polna sama sebe in hkrati hlapčevska. Zakaj bi jo? Saj niso spoštovali še nobenega dogovora! Kolikokrat so alpske Hrvatce že peljali železje čez vodo, izid pa je bil vedno ta, da so se Janezi potem kregali, se obtoževali med sabo in se jim po drugi strani še naprej prilizovali. Če je to prijateljstvo, potem vam bomo to delali še naprej. Slovenci s Hrvti ne znamo. Ni znal Joras, ni znal Starman, niso znali Bavčar, Peterle in brata Podobnik, niti Drnovšek

ne Rupel in Rop, ne Janša in Bajuk, ne Pahor ne Cerar ne Erjavec ... Slovenska diplomacija je že četrto stoletja tako polna sama sebe in hkrati hlapčevska. Zakaj bi jo? Saj niso spoštovali še nobenega dogovora! Kolikokrat so alpske Hrvatce že peljali železje čez vodo, izid pa je bil vedno ta, da so se Janezi potem kregali, se obtoževali med sabo in se jim po drugi strani še naprej prilizovali. Če je to prijateljstvo, potem vam bomo to delali še naprej. Slovenci s Hrvti ne znamo. Ni znal Joras, ni znal Starman, niso znali Bavčar, Peterle in brata Podobnik, niti Drnovšek

ne Rupel in Rop, ne Janša in Bajuk, ne Pahor ne Cerar ne Erjavec ... Slovenska diplomacija je že četrto stoletja tako polna sama sebe in hkrati hlapčevska. Zakaj bi jo? Saj niso spoštovali še nobenega dogovora! Kolikokrat so alpske Hrvatce že peljali železje čez vodo, izid pa je bil vedno ta, da so se Janezi potem kregali, se obtoževali med sabo in se jim po drugi strani še naprej prilizovali. Če je to prijateljstvo, potem vam bomo to delali še naprej. Slovenci s Hrvti ne znamo. Ni znal Joras, ni znal Starman, niso znali Bavčar, Peterle in brata Podobnik, niti Drnovšek

ne Rupel in Rop, ne Janša in Bajuk, ne Pahor ne Cerar ne Erjavec ... Slovenska diplomacija je že četrto stoletja tako polna sama sebe in hkrati hlapčevska. Zakaj bi jo? Saj niso spoštovali še nobenega dogovora! Kolikokrat so alpske Hrvatce že peljali železje čez vodo, izid pa je bil vedno ta, da so se Janezi potem kregali, se obtoževali med sabo in se jim po drugi strani še naprej prilizovali. Če je to prijateljstvo, potem vam bomo to delali še naprej. Slovenci s Hrvti ne znamo. Ni znal Joras, ni znal Starman, niso znali Bavčar, Peterle in brata Podobnik, niti Drnovšek

ne Rupel in Rop, ne Janša in Bajuk, ne Pahor ne Cerar ne Erjavec ... Slovenska diplomacija je že četrto stoletja tako polna sama sebe in hkrati hlapčevska. Zakaj bi jo? Saj niso spoštovali še nobenega dogovora! Kolikokrat so alpske Hrvatce že peljali železje čez vodo, izid pa je bil vedno ta, da so se Janezi potem kregali, se obtoževali med sabo in se jim po drugi strani še naprej prilizovali. Če je to prijateljstvo, potem vam bomo to delali še naprej. Slovenci s Hrvti ne znamo. Ni znal Joras, ni znal Starman, niso znali Bavčar, Peterle in brata Podobnik, niti Drnovšek

ne Rupel in Rop, ne Janša in Bajuk, ne Pahor ne Cerar ne Erjavec ... Slovenska diplomacija je že četrto stoletja tako polna sama sebe in hkrati hlapčevska. Zakaj bi jo? Saj niso spoštovali še nobenega dogovora! Kolikokrat so alpske Hrvatce že peljali železje čez vodo, izid pa je bil vedno ta, da so se Janezi potem kregali, se obtoževali med sabo in se jim po drugi strani še naprej prilizovali. Če je to prijateljstvo, potem vam bomo to delali še naprej. Slovenci s Hrvti ne znamo. Ni znal Joras, ni znal Starman, niso znali Bavčar, Peterle in br